

НАУКОВИЙ ВІСНИК

УЖГОРОДСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

N°5

Біологія
Серія

1998

Міністерство освіти України, Ужгородський державний університет

Карпат ми розглядаємо у зв'язку із вертикально-рослинною поясністю. Види південного походження в межах досліджуваного регіону прив'язані переважно до Закарпатської низовини та долин гірських річок. Кількісний склад південних форм цих двох поясів приблизно одинаковий, тоді як видовий склад помітно відрізняється: якщо на низовині південні форми є переважно стагногіфілами і зустрічаються у різних типах відкритих стоячих водойм, то у долинах гірських річок вони представлені переважно реофілами та реобіонтами. Види північного походження добре представлені на Закарпатській низовині та у вищих гірських поясах. Середньоєвропейські, здебільшого реофільні види, прив'язані переважно до долин гірських річок.

SUMMARY

The article deals with zoo-geographical analysis of the aquatic Coleoptera (Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Gyrinidae, Hydraenidae and Hydrophilidae) of the Ukrainian Carpathians. Most of the 258 species examined have a Palearctic and Euro-Siberian distribution.

УДК 595.766

В. В. МИРУТЕНКО

ФАУНА MALACHIIDAE (COLEOPTERA) УЖГОРОДА ТА ОКОЛИЦЬ

Ужгород розташований в долині р. Уж, правої притоки р. Лаборець, на півночі Закарпатської низовини (висотами 102–145 м н. р. м.). З півночі та сходу оточений відрогами Вігорлат-Гутинського вулканічного хребта Українських Карпат. Лівобережжя міста знаходитьться в низовині, а основна частина правобережжя — в передгірній зоні.

Більшість зборів проводилося нами саме в останньому із згаданих районів міста та в північних його околицях; в зв'язку із наявністю тут південних ксеротермічних схилів, які найкращим чином підходять для жукув родини Malachiidae.

Дана робота є результатом польових зборів проведених нами у 1996—1997 роках, а також — опрацювання матеріалу фондів кафедри ентомології Ужгородського університету за період з 1953 по 1969 рік. Всього було виявлено 10 видів і одна видова форма жуків-малашок, що відносяться до чотирьох родів: *Troglops* Er. — 1, *Malachius* F. — 5, *Ebaeus* Er. — 1, *Axinotarsus* Motsch. — 3 (і одна видова форма). Домінуючими видами тут є *M. viridis* F., *M. bipustulatus* L., *M. ge-niculatus* Germ., *Apulicarius* F., *A. marginalis* Cast.

Зрідка зустрічаються *M. marginellus* Oliv., *M. ambiguus* Peug., *E. appendiculatus* Er., *A. ruficolis* Oliv., як *T. albicans* L. — в одному екземплярі. Цікаво те, що його було знайдено в проміжній обласній лікарні міста.

В районі м. Ужгорода та його околиць пік льоту жуків даної родини спостерігається з останньої декади травня по кінець червня, причому в травні частіше зустрічаються види роду *Malachius* F., а у червні — роду *Axinotarsus* Motsch. Взагалі триває стадії імаго у жуків-малашок в умовах помірного клімату дуже коротка, що пояснюється південно-європейським походженням більшості видів, для яких Карпати є північно-східною межею ареалу.

Значний вплив на розвиток малашок спричиняють коливання температури повітря та ґрунту, а також вологості, тому зустрічність представників Malachiidae у різні роки коливається в залежності від випадкових факторів.

SUMMARY

The results of field collections of the beetles of Malachiidae in Uzhgorod and environs are given. The period of flying of some species is indicated.

ЛІТЕРАТУРА

1. Evers, A. M. J. Familie: Malachiidae in: Freude, Harde, Lohse. Die Käfer Mitteleuropas. 1971. s. 53—68.
2. Greiner, J. Fam. Malachiidae in: Coleoptera Catalogus Junk, W. et Schenkling, S., pars 159. 's Gravenhage, 1937.